

NIEUWSBRIEF

Voorwoord

Met deze Nieuwsbrief wil Building Breda u informeren over de voortgang en de realisatie van belangrijke bouwprojecten voor het voortgezet onderwijs in Breda.

Afgelopen jaar was voor Building Breda een belangrijk 'oogstjaar'. Om te beginnen zijn drie schoolgebouwen gereedgekomen en hebben daarvan de openingen plaatsgevonden. Stuk voor stuk waren dat betekenisvolle momenten voor de scholen zelf, voor de kinderen en voor de Stad Breda. U leest daar meer over in deze Nieuwsbrief.

Daarnaast is in 2013 met de gemeente geëvalueerd hoe Building Breda sinds haar oprichting in 2008 heeft gefunctioneerd. Over het geheel genomen was men daar zeer tevreden over; de realisaties zijn immers in de Stad zichtbaar. Voor de gemeente was het noodzakelijk dat financiële risico's, mede vanwege het veranderde financiële klimaat, verder worden teruggedrongen. Daarvoor zijn aanvullende afspraken vastgelegd in een addendum op de eerder afgesloten Doordecentralisatieovereenkomst. Met deze aanvulling is de weg vrij gemaakt voor de financiering van de overige bouwprojecten die de komende jaren zullen worden opgepakt.

Zo zullen De Nassau, locatie Paul Krugerlaan, Graaf Engelbrecht, Campus Markenhage (Markenhage College, Orion Lyceum en Michaël College) en de Internationale Campus Mencia de Mendoza (International School Breda en Mencia de Mendoza lyceum), de nieuwe parade vormen van te vernieuwen schoolgebouwen in Breda.

Breda, maart 2014

*Max Hoefeijzers
Directeur Building Breda*

Opening 'Newbouw' ...

Na een periode van renovatie en realisatie van de nieuwbouw waren op vrijdag 27 september 2013 vele genodigden getuige van de officiële opening van de nieuwe vleugel. Die huisvest de afdeling technasium op de bovenste verdieping en de ruimtes voor Design & Multimedia op de benedenverdieping.

Foto: Technasium en Design & Multimedia vleugel, Newmancollege

Na de toespraken van rector, de heer Van Velthoven, en de wethouder van onderwijs, mevrouw Boeema, was het de beurt aan niemand minder dan André Kuipers om de nieuwe vleugel te openen. Via een lichttunnel baande hij zich een weg vanuit de nieuwbouw naar de aula waar de gasten zaten.

Na een kort welkom aan het adres van de kosmonaut, werd iedereen uitgenodigd om plaats nemen in het nieuwe atrium. Hier hield André Kuipers zijn lezing over zijn ruimtereizen.

Het was een prachtig verhaal over de voorbereidingen, zijn ruimtereis en toekomst van de ruimtevaart. Via prachtig beeldmateriaal nam André Kuipers de aanwezigen mee door de ruimte. De kern van het verhaal is dat je altijd je dromen moet durven volgen.

Duurzame nieuwbouw Praktijkschool Breda

Aan de Frankenthalerstraat in Doornbos-Oost te Breda realiseert ROC West-Brabant een nieuw gebouw voor Praktijkschool Breda. Het wordt een duurzaam gebouw met vooruitstrevende onderdelen op het gebied van water en energie. De oplevering staat gepland voor augustus 2014.

Tot nu toe verloopt de bouw voorspoedig: de dakbedekking is geplaatst en de kozijnen worden er in gezet. Binnenkort, als de steigers weg zijn kan een begin gemaakt worden met het plaatsen van een helofytenfilter. Dit filter gaat het afvalwater afkomstig uit diverse toilet-

N I E U W S B R I E F

groepen van de school reinigen zodat het hergebruikt kan worden.

Water dak

Dit werkt als volgt: op het dak van de school wordt regenwater verzameld, dit stroomt in een transparante tank. Met dit regenwater worden de toiletten doorgespoeld. Het, door het helofytenfilter gefilterde water, komt daarna in een vijver terecht waarin vissen en waterplanten leven. Deze vijver is voorzien van een pomp, die in tijden van droogte het water weer terug kan pompen naar het dak.

Op deze manier komt de tank niet droog te staan. Ook is aan een grondwaterpomp gedacht. Deze kan grondwater oppompen zodat er altijd water in de vijver staat.

Voor de leerlingen is er ook een educatief aspect: doordat de tank transparant is kunnen zij zien hoeveel water er per dag 'verspeelt' wordt met het doorspoelen van de toiletten.

Twee jaar geleden werd er al een helofytenfilter geplaatst bij een andere ROC-school, namelijk bij het Prinsentuin College in Oudenbosch. Hier is het nut en de werking van een helofytenfilter al aangetoond.

Artist impression: Nieuwbouw Praktijkschool Breda

Andere energiebesparende snufjes

Naast het water dak is ook in een energie dak voorzien. Op het dak van de gymzaal worden namelijk zonnepanelen geplaatst.

Daarnaast is de nieuwe Praktijkschool uitgerust met diverse energiebesparende snufjes, waaronder daglichtafhankelijk gestuurde verlichting, daglichtlampen (5.500 Kelvin, deze lampen benaderen het daglicht/zonlicht het meest en zijn het beste voor mens en dier), CO² gestuurde luchtbehandelingskasten en aanwezigheidsdetectie (daar waar geen personen zijn, brandt geen licht).

Het team en de leerlingen van Praktijkschool Breda gaan het nieuwe gebouw schooljaar 2014-2015 in gebruik nemen.

Nieuwbouw Stedelijk Gymnasium Breda

Artist impression: Nieuwbouw Stedelijk Gymnasium Breda

De eerste aanblik van het gebouw maakt direct duidelijk dat dit het gebouw van het Stedelijk Gymnasium is. Niet alleen staat dat in grote letters op de gevel, maar boven op de gevel zijn (delen van) de afbeeldingen uit de Odyssee te zien die in de jaren zestig door Lambert Simon op de gevel van het oude gebouw van het Gymnasium waren geschilderd. Daarnaast zijn op de gevel ook prominent de drie kruisen van de stad Breda aanwezig. Deze elementen samen geven uiting aan het stedelijke en het gymnasiale.

Het gebouw is ontworpen vanuit het idee van de Romeinse Domus. Een gevel met uitstraling, een ruime entree met hal, een patio met impluvium. Alle ontmoetingsruimtes (hal, patio, aula, personeelsruimte, collegezaal) zitten in de as van het gebouw, met aan weerszijden de lokalen en kantoren.

Op de tweede verdieping liggen de meeste praktijklokalen en de mediatheek. Vanwege de eisen van het bestemmingsplan mocht de dakgoot niet hoger zijn dan 10 meter. Daarom heeft de tweede verdieping een schuin dak gekregen, met maar liefst 38 dakkapellen.

Bij het ontwerp was een van de belangrijkste uitgangspunten om de leerlingen en de medewerkers een vertrouwde, prettige werkomgeving te bieden. Het gebouw is ontworpen volgens de verhoudingen van de gulden snede. Dat geeft een aangename, harmonische en tegelijk ook klassieke uitstraling aan het gebouw. Het patroon van de gulden snede keert terug in de vloerbedekking en in het mozaïek in het impluvium in de patio. Het gebouw moet ook rust uitstralen. Er is daarom slechts een beperkt aantal kleuren gebruikt. De vloerbedekking is in aardse kleuren, de wanden zijn wit, alle deuren zijn in ahorn motief. Alleen de toiletten en delen van de trappenhuizen hebben wat uitbundiger kleuren. De variatie in het geheel komt van kleuraccenten in het meubilair van de aula, de personeelskamer en de collegezaal. De verdere accenten komen in de aankleding van de lokalen tot hun recht en natuurlijk in het rijke kleurenpalet van de leerlingen.

Het gebouw is transparant. De grote gevel van glas nodigt de buitenwereld uit om in het gebouw te komen en nodigt onze leerlingen uit om naar buiten te treden. Verder is er veel aandacht besteed aan de lichtinval. De grote glasgevels in de patio zorgen voor veel licht in de aula en in de gangen (die slechts aan één zijde een lokaal hebben en aan de andere zijde altijd aan een buitenmuur of aan een glaswand of aan de aula grenzen). De aula heeft een grote ronde lichtkoepel (oculus), gebaseerd op het Pantheon in Rome.

Het functionele ontwerp is gebaseerd op onze visie met als motto "een moderne school met een klassieke traditie". Tegelijkertijd is het gebouw ook voorbereid op de toekomst. Kernwoorden daarbij zijn: voorbereiding op het WO, multifunctionaliteit en flexibiliteit.

Foto: aula met afbeelding van de oculus, Stedelijk Gymnasium Breda

Vorbereiding op het WO: een collegezaal met 106 zitplaatsen en in de bètasector uitstekende moderne

(practicum) faciliteiten voor biologie, natuurkunde en scheikunde.

Multifunctionaliteit: een aula die ook als theater is uitgerust, met een goede licht- en geluidsinstallatie, en een trap die als tribune kan dienen; de binas-lokalen zijn zo ingericht dat ze ook geschikt zijn voor alle theoretische vakken, door een ingenieus plafondsysteem.

Flexibiliteit: er zijn vrijwel geen in pandige dragende muren, het grootste deel van alle voorzieningen zit in het plafond of in de dragende delen; daardoor is het gebouw zonder grote investeringen en in korte tijd aan te passen aan veranderende onderwijsconcepten.

Er is aandacht besteed aan het duurzame karakter van het gebouw. Er zijn 74 zonnepanelen geïnstalleerd, het gebouw is zeer goed geïsoleerd en zoveel mogelijk voorzien van energiezuinige verlichting. De klimaatbeheersing voldoet aan strenge eisen (frisse school klasse B).

Het hele traject van het opstellen van het Programma van Eisen (PvE) tot de oplevering is in recordtijd verlopen. Begin maart 2011 was er voldoende zekerheid over de uiteindelijke realisatie om te starten met het Plan van Eisen, maar op dat moment was ook al duidelijk dat het gebouw in augustus 2013 in gebruik moest worden genomen, dit in verband met het beschikbaar zijn van tijdelijke huisvesting.

Zoals gezegd is begin maart 2011 gestart met het opstellen van het PvE, is in mei 2011 de architect geselecteerd en is het ontwerp in augustus gepresenteerd aan de welstandscommissie. Daarna kon worden gestart met de procedures voor het verkrijgen van de vergunningen en voor de Europese aanbesteding van de bouw. Dat proces was afgerond in april 2012. Vervolgens is op 9 juli 2012 gestart met de sloop van het bestaande gebouw. Ondanks tegenslagen i.v.m. de weersomstandigheden en problemen bij leveranciers is het nieuwe gebouw op 18 juli 2013 opgeleverd. Het zal duidelijk zijn dat dit alleen mogelijk was door de goede samenwerking met de architect Rienks architecten, de aannemer Ballast Nedam en projectleider Avant Bouwpartners.

Door deze strakke planning was het ook mogelijk om vanaf de eerste dag van dit schooljaar het gebouw te gebruiken. Deze eerste dag werd op een bijzondere

Voorjaar 2014, © Building Breda

manier gevierd. Alle leerlingen, docenten en ondersteunend personeel zijn toen onder leiding van de rector Hetty Mulder in een lange triomfale stoet van de tijdelijke huisvesting aan de Biesdonkweg gelopen naar het nieuwe gebouw.

Foto: triomfale optocht, Stedelijk Gymnasium Breda

In de stoet, die voorafgegaan werd door de Blue Marble Silver Cornet Band, werden allerlei schoolattributen meegenomen. Aangekomen bij het nieuwe gebouw werd door de jongste (10 jaar) en oudste (20 jaar) leerling van de school een groot lint doorgeknipt, waarna alle leerlingen bezit konden nemen van hun nieuwe gebouw.

Op woensdag 13 november 2013 was de opening van de school. Omlijst met optredens van talentvolle leerlingen van het Stedelijk hebben verschillende sprekers hun licht laten schijnen over het onderwijs in het algemeen en het Gymnasium in het bijzonder.

Professor Geert ten Dam van de Nationale Onderwijsraad sprak zich uit over excellentie in het onderwijs. Erik Haverbeke, classicus op het Stedelijk, deelde met de aanwezigen het gevoel van thuiskomen aan de hand van voorbeelden uit Homerus Odyssee, rector Hetty Mulder nam iedereen mee in haar visie op het onderwijs op het Gymnasium en ook Lisa Smits, voorzitter van de leerlingerraad, gaf de visie van de leerlingen op het gebouw.

Foto's: toespraak burgemeester Peter van der Velden (l) en rector Hetty Mulder (m) met professor Geert ten Dam van de Nationale Onderwijsraad (r), Stedelijk Gymnasium Breda

Hoogtepunt was de opening door burgemeester van Breda Peter van der Velden, door het onthullen van twee grote afbeeldingen van de oculus van het Pantheon te Rome, als verwijzing naar de oculus in de aula.

Foto: volle aula bij de opening, Stedelijk Gymnasium Breda

Tot slot kreeg het Gymnasium als eerste school in Breda ook nog het predicaat Olympiadeschool uitgereikt, waarvan het vignet inmiddels ook vol trots op de gevel is aangebracht.